

BOHEMIAN RHAPSODY

TISKOVÝ MATERIÁL K FILMU

Nezaměnitelný úvod skladby „We Will Rock You“, ohromující sbor z „We Are the Champions“, uchvacující operní tóny „Bohemian Rhapsody“...

Kdo by odolal nezpívat, když zaslechne tyto melodie? Kdo dokáže udržet nohy v klidu při rytmu, který chytne za srdce? Kdo by mohl zapomenout na okamžiky z koncertu Live Aid 1985, který rázem nabral vysoké otáčky ve chvíli, kdy si Freddie Mercury vykračoval po jevišti, přiváděl davy k šílenství a společnému zpěvu?

Uplynulo více jak 25 let od smrti hlavního zpěváka, nepřehlédnutelného frontmana Freddieho Mercuryho, ale hudba stále přetrvává. Freddie změnil a překročil hudební hranice, Queen nešli zařadit do žádného z obvyklých hudebních žánrů. Možná proto byla skupina celosvětovým fenoménem napříč generacemi i kulturami.

Držitel ceny Emmy® Rami Malek (seriál *Mr. Robot*) se v přiléhavém oblečení chopí mikrofonu v roli krále pop rocku v *Bohemian Rhapsody*, působivé oslavě hudby skupiny Queen a neobyčejného života zpěváka Freddieho Mercuryho.

Společně s Rami Malekem se ve filmu objeví Lucy Boynton (*Vražda v Orient Expressu*) v roli Mary Austin, Gwilym Lee (seriál *Jamestown*) v roli kytaristy Briana Maye, Ben Hardy (seriál *The Woman in White*) v roli bubeníka Rogera Taylora, Joe Mazzello (*Jurský park*) v roli basskytaristy Johna „Deacy“ Deacona, Aidan Gillen (*Hra o trůny*) coby první manažer Queen John Reid, Tom Hollander (seriál *The Night Manager*) v roli právníka, ze kterého se stal manažer skupiny, Jima „Miami“ Beache, Allen Leech (seriál *Panství Downtown*) v roli Paula Prentera, který začínal jako Reidův asistent a stal se osobním manažerem Freddieho Mercuryho, a konečně Aaron McCusker (seriál *Shameless*) v roli Freddieho dlouholetého partnera Jima Huttona a Mike Myers (*Austin Powers: Špionátor*) v roli Raye Fostera z EMI Records.

Scénář připravil Anthony McCarten (*Nejtemnější hodina, Teorie všeho*) podle předlohy, kterou napsal spolu s Peterem Morganem (*The Queen, seriál The Crown*). Film produkoval Graham King (*Skrytá identita, Letec*) a Jim Beach (*Bratři zločinu, Hotel New Hampshire*), režíroval Bryan Singer (*X-Men, Superman se vrací*). Výkonnými producenty jsou Arnon Milchan (*Revenant Zmrtvýchvstání, Zmizelá*), Denis O'Sullivan (*Tomb Raider, Světová válka Z*), Justin Haythe (*Rudá volavka, Práskáč*), Dexter Fletcher (*Orel Eddie, Divoký Bill*) a Jane Rosenthal (*Čaroděj ze země lží, Jak na věc*).

O FILMU

Film začíná a končí nezapomenutelným vystoupením skupiny Queen na koncertu Live Aid. Live Aid byla jednou z nejdůležitějších kulturních událostí 80. let, která svedla dohromady největší světové hvězdy, které 13. července 1985 koncertovaly na dvou pódiích, na londýnském stadionu Wembley a stadionu Johna F. Kennedyho v Philadelphii. Organizátoři koncertu Bob Geldof a Midge Ure chtěli získat prostředky pro hladomorem postiženou Etiopii. Koncert byl jedním z největších satelitních a televizních přenosů všech dob, celková sledovanost byla 1,9 miliardy diváků ve 150 zemích světa.

OBSAZENÍ FILMU

Vyhledání správných herců bylo nesmírně složité, zejména když šlo o roli Freddieho Mercuryho. Role byla velmi náročná. Herec musel být schopen nejen vyjádřit Mercuryho emociální složitost, ale vzhledem k mnoha přehráváním živých představení porozumět i pohybům a tanci, což byla důležitá část Mercuryho osobní stylizace na pódiu.

Graham King popisuje emotivní cestu, kterou Mercury během svého života prošel: „Freddie byl chlápek, který se jen tak nevzdal. Byl to bojovník. Být přistěhovalcem nebylo tehdy ve Velké Británii snadné. Nestal se hvězdou hned, nebyl to žádný úspěch přes noc. Musel bojovat, nebrat „ne“ jako odpověď, nebyl negativistický a po každém kopanci přišel s něčím větším a lepším. Proto byla skupina Queen se svou hudbou tak úspěšná. Kdykoliv pomyslíte na něco skvělého od Queen, proletí vám hlavou písnička.

Držitele ceny Emmy®, Ramiho Maleka, hvězdu seriálu Mr. Robot a rodáka z Los Angeles, vybrali tvůrci filmu pro roli Mercuryho. Rami Malek měl hudbu Queen rád a byl nadšený, že bude mít možnost dozvědět se víc o svém hudebním oblíbenci. „Věděl jsem, že Queen mají ohromné množství příznivců a Freddie Mercury byl ikonou a hrdinou pro mnoho lidí“, říká Malek. „Ale nemyslím, že bych dokázal zcela pochopit, jak obrovský vliv měl na lidi po celém světě. Queen mají neskutečné množství fanoušků. Já byl vždycky jedním z nich, a když jsem začal pátrat víc, zjistil jsem, že Queen začali už v 70. letech, kdy všichni měli dlouhé vlasy, černé nehty a nosili hodně výstřední oblečení. Myslím, že většina lidí si vybavuje Freddieho jako nakrátko ostříhaného, svalnatého muže s knírkem, oblečeného v nátělníku, a překypujícího sebevědomím a mužností. Bylo úžasné poznat jeho jiné verze.“

Malekovy prvotní obavy z role tak ikonické postavy brzy opadly.

„Když se rozhodnete hrát Freddieho Mercuryho, pomyslíte si, může se mi to vůbec podařit?“, říká Malek. „Tak jsem k tomu přistoupil jako k jakékoliv jiné roli. Ukázal jsem to, čeho dosáhl ve svých vystoupeních – jeho schopnost ovládnout pódium, jeho zpěv, hraní na piano – a uprostřed toho všeho jsem objevil velmi složitého muže, který se snažil najít sebe samého. To bylo něco, od čeho jsem se mohl odrazit: kdybych mohl začít zde, byl bych schopen položit základní kámen a získat jistotu udělat všechny ty ostatní věci.“

„Freddie byl obdařen naprosto nepopíratelnou přitažlivostí“, pokračuje Malek. „Když byl na jevišti, v ruce držel půlku mikrofonu, nebo seděl u piana, cítil, že dokáže cokoli. Bylo to kouzelné, jak dokázal zapůsobit na publikum, každý to mohl pocítit – přiblížil se k vám, jako byste byli jedinou osobou v místnosti – a právě tenhle kontakt z něj dělal tak pozoruhodného, přímo revolučního, naprosto jedinečného umělce naší i jakékoliv jiné doby.“

Členy skupiny – Briana Maye, Rogera Taylora a Johna Deacona – hrají Gwilym Lee, Ben Hardy a Joe Mazzello.

Pro Gwilyma Leea, který se nedávno objevil v britském televizním seriálu *Jamestown* a *Vraždy v Midsomeru*, bylo přímo nemožné odmítnout roli kytaristy Queen Briana Maye. „Je to skutečně potěšení hrát takovou kultovní postavu ze skupiny, kterou milovalo tolik lidí“, říká Lee. „Také se mi líbilo, že film vypráví velmi lidský příběh, kde jsou tito věhlasní rockoví bohové vykresleni jako

skutečné osobnosti. Byli to dřiči, a neměli to v Británii snadné. Vyjeli na turné do Japonska a přistáli tam do naprostého chaosu. Zbožňovali je, ale když se vrátili domů, nedělo se nic.“

„Skupina byla jako rodina, potřebovali jeden druhého“, pokračuje Lee. „Brian měl nějaké problémy s otcem. Studoval úspěšně astrofyziku, připravoval se na doktorát a studium nakonec ukončil kvůli kapele, což jeho otec vůbec neschvaloval. A to až do chvíle, kdy v polovině 70. let společně šli na Madison Square Garden, kam Brian přivezl otce Concordem a ubytoval ho v pěťhvězdičkovém hotelu; pak otec konečně porozuměl.“

Lee byl rozhodnutý, že jeho role nebude jen pouhým ztvárněním. „Chtěl jsem se pokusit najít to, co Briana pohánělo dál“, vysvětluje. „Jedním z problémů, na které jsem při tom narazil, je to, že mnoho materiálu o Brianu Mayovi a skupině jsou rozhovory, a v rozhovoru ukazujete ze sebe to, co chcete, aby svět viděl a co není tak úplně autentické. Snažil jsem se nahlédnout za všechny ty záběry a zvukové záznamy, abych zjistil, co Briana rozčilí nebo dojde, a jak se v takových okamžicích chová, protože to jsou právě ty situace, kdy vidíte skutečnou osobu. Měl jsem tu čest setkat se s ním v době, kdy probíhaly všechny přípravy na natáčení. Přišel přímo ke mně a vzal mě kolem ramen. Byl nadšený a ochotný pomoci, nikdy jsem z jeho strany nezaznamenal nic než nadšení a podporu. Dokonce i v ten den, kdy jsme točili scénu, kde nahrávám sólo pro „Bohemian Rhapsody“, což byl okamžik, kterého jsem se děsil. Ale cítil jsem se v jeho přítomnosti naprosto v pohodě.“

Ben Hardy (televizní seriál z produkce BBC *The Woman in White*, *Hrdinové ohně*) hraje bubeníka Rogera Taylora, který fungoval jako konzultant pro film spolu s Brianem Mayem. „Měl jsem z role Rogera Taylora docela strach. Je to fantastický bubeník, a já jsem v životě na bubny nesáhl. Což jsem samozřejmě nepřiznal, když jsem se o roli ucházel! Řekl jsem, že umím bubnovat, režisér řekl „Okay, to je skvělý, můžete z toho udělat video?“ A já na to řekl něco jako „no jo, jo, jasně.“ Šel jsem domů, koupil jsem si tu nejlevnější sadu bicích, na kterou jsem narazil, a pár týdnů jsem se denně učil. Něco jsem pak nahrál pro casting. A naštěstí to stačilo. A pak začala skutečná práce – 10 hodin intenzivního bubnování s učitelem Brettem Morganem. Byl to třeskutý kurz hry na bicí.“

Hardy se soustředil především na to, aby si osvojil Taylorův styl bubnování. „Roger má pár triků, které udělají z jeho bubnování skutečnou show“, vysvětluje herec. „Rád roztočí paličku, jen jednou. A vždycky míří na okraj malého bubnu, na hraně snare bubínku a kůže se vytváří skutečně působivý zvuk. Když hraje, působí velmi pompézně, pohyby rukou připomínají rány bičem. Také lije pivo na floor tom buben, takže když na něj pak bubnuje, pivo stříká všude kolem. Pokusil jsem se to vše použít a moc mi to pomohlo v mém ztvárnění Rogera. Po pár záběrech jsem byl celý od piva, ale byla to sranda.“

Jedním z nejtěžších Hardyho úkolů bylo hrát skutečnou osobu, která stále žije, což nikdy předtím nedělal. Upřímně přiznal, že mu chvíli trvalo uvědomit si, že se po něm nežádá, aby ze sebe udělal Taylora, ale spíše aby „vystihl podstatu Rogera, a to co nejvýrazněji, a přitom se neodkláněl od scénáře a posloužil tak účelu filmu. Jakmile jsem tohle pochopil, cítil jsem se mnohem uvolněněji.“

„Byl jsem hodně nervózní, když jsem se měl setkat s Rogerem“, říká Hardy. „Sledoval jsem jeho videozáznamy celé týdny, skoro jsem měl pocit, jako bych ho pronásledoval! Při prvním setkání jsem se bál, jak to bude vnímat, že ho mám hrát já, ale byl velmi vstřícný a chápal situaci, věděl, že když se točí film o skutečných životních událostech, nese to s sebou i jistou míru tvůrčí svobody. Dal mi dokonce i malou lekci bubnování, a to byla poslední kapka pro moje nervy. Když řekl „tak jo, sedni si a ukaž mi, co umíš“, byl jsem zděšený. Ale moc mi pomohl a hodně mě toho naučil.“

Čtvrtého člena kapely, baskytaristu Johna „Deacy“ Deacona, hraje americký herec Joe Mazzello, známý z filmu *Jurský park* a z televizního seriálu z produkce HBO *Pacifik*.

Vzhledem k tématu filmu, skupině a jejímu frontmanovi není nijak překvapující, že celkový design, kostýmy a lokality byly ve filmu klíčovými prvky. Péřové boa, kožešinový hermelín, sametové pláště, mramorové koupelny, pozlacení lvi – na cokoliv si vzpomenete, to ve filmu je.

Úkolem vytvořit ten správný vzhled byl pověřen Aaron Hays, jehož zkušené oči vyhledaly ty správné lokality, jako třeba Bovington Airfield v Hertfordshire, překrásné mistrovské dílo art deco Hornsey Town Hall v severním Londýně, LH2 Studios v západním Londýně, proslulý noční klub Heaven a edwardiánskou nádheru – Bromley Town Hall v jihovýchodním Londýně.

Produkce využila budovu Gillette v jihozápadním Londýně k natáčení velké části záběrů, včetně těch z 50. let na Zanzibaru, kde můžeme vidět Freddieho coby dítě, ale i jeviště *Top of the Pops*, Capitol Radio, Bulsarovic rodinný dům, Garden Lodge, i hotel v Rio de Janeiru, statek, kde Freddie složil „Bohemian Rhapsody“ a tři nahrávací studia.

Hays začal pátrat po obrázcích Queen a Mercuryho. Po pečlivém prohledávání tisíců fotek, většinou nedatovaných, byli schopni vytvořit časovou osu od 70. let až do roku 1986 – nápovědou byl Freddieho účes, který se v průběhu let stále víc a víc zkracoval.

Haysovi a jeho týmu ohromně pomohl Brian May, který jim poskytl i snímky ze svého archivu, stejně jako Peter Freestone, Freddieho osobní asistent. „Pro naše pátrání bylo tohle vše nedocenitelné, pomohlo nám to posunout se o obrovský kus kupředu, než kde bychom bývali byli, kdybychom sbírali tyto věci z veřejných zdrojů a knih“, říká Hays. „Možnost jít do Brianova domu a probrat se jeho osobními archivy, mimochodem velmi obsáhlými, byla naprosto úžasná. Uschoval si každý útržek vstupenky, každý plakát, každé album, které vydali. Dokonce i nějaké kousky z jejich šatníku, které pak herci měli ve filmu.“

Jedním z důležitých míst byl i dům Freddieho rodiny ve Felthamu v Middlesexu. Hays a jeho tým měli štěstí a mohli navštívit dům Bulsarovic rodiny, ve kterém nyní bydlí jiná rodina. „Být v pokoji, kde byla Freddieho ložnice, bylo naprosto neuvěřitelné“, říká. „Pro natáčení jsem dům i jeho sousedy udělali trochu větší a přidali jsme k tomu trochu našich vlastních představ. Freddie je zde mladý student, takže Hays vytvořil ložnici naplněnou sešity plnými kreseb a skic. Chtěli jsme, aby i architektonický pohled vyprávěl příběh místa, kde vyrůstal, i ekonomické poměry, v jakých se nacházel, a zahrnuli jsme tam i jisté vizuální vlivy z Indie a Zanzibaru.“

HUDBA

Jednou z klíčových pozic pro film byl supervisor hudby. Nesnadného úkolu vytvořit soundtrack pro film za použití skutečného hlasu Freddieho Mercuryho, hlasové imitace i hlasu Ramiho Maleka se ujala Becky Bentham.

Po diskusi s režisérem a producentem začala Becky Bentham třídit jednotlivé písně podle toho, zda se jedná o živě nahrávané představení nebo videoklip. Po ověření, jakým množstvím nahrávek, od doprovodných hlasů až po vokály, disponuje, vytvořila Becky Bentham seznam požadavků na přípravu pro každou filmovou sekci. Seřadila podklady pro každou nahrávku a takto připravené zaslala hercům, aby mohli trénovat s učiteli hlasy i hru na nástroje.

„S Bohemian Rhapsody jsme měli štěstí, protože jsme měli přístup ke všem původním hlasovým záznamům a původním nahrávkám kapely“, říká Becky Bentham. „Kromě toho jsme nahráli imitace pro ty sekce filmu, pro které nahrávky neexistovaly, a také nahrávky Ramiho Maleka, čímž jsme sestavili jakousi knihovnu záznamů, ze které jsme pak vytvořili co nejautentičtější soundtrack.“

U všech scén se zpěvem Becky Bentham požadovala, aby herci zpívali spolu s již nahranými písněmi. „Je to důležité, protože je patrný pohyb hrdla a obličejových svalů“, vysvětluje.

„I když se to může zdát jako to nejtěžší, scény z koncertu Live Aid byly pro natáčení ty nejsnadnější“, říká Bentham, „protože všechno bylo již nahrané, byla to jen otázka dost hlasitého přehrání, aby se skupina dostala do té správné nálady.“

Bentham pochválila Maleka i ostatní herce. „Je to poklona hercům, věnovali hodiny spolu se svými učiteli, abychom tohoto [výsledku] dosáhli“, říká Bentham. „Ben Hardy uměl trochu hrát na bicí, takže jsme měli na čem stavět. Gwilym Lee hrál dobře na kytaru a Joe Mazzello si dokázal poradit s baskytarou. Stejně jako Rami strávili mnoho hodin prací na předpřipravených nahrávkách. Kvůli Ramimu jsme nahráli hlasové imitace, poskytli i filmové záznamy, aby měl možnost kontrolovat jak hlasovou, tak i vizuální stránku role a byl si jistý, že fyzické napodobení, od pohybů těla až po způsob dýchání, je co nejdělejší.“

Zvukové nahrávání proběhlo v legendárním londýnském studiu Abbey Road Studios. „Vzpomínám si, jak Rami přišel na naše první nahrávání, jen tak vzhlédl a uviděl obrázek Queen a Freddieho, který jakoby se díval přímo na něj. Svým způsobem to bylo zneklidňující, ale na druhou stranu i souhlasné.“

BOHEMIAN RHAPSODY: ZAJÍMAVÁ FAKTA O QUEEN: VĚDĚLI JSTE TO?

- Freddie Mercury se narodil jako Farrokh Bulsara na Zanzibaru (nyní součást Tanzanie).
- Jméno Freddie přijal na anglické internátní škole St. Peter's v Indii, kterou navštěvoval, než se jeho rodina přestěhovala do Anglie.
- Freddie se ve škole stal šampionem ve stolním tenise.
- Freddie kdysi pracoval na částečný úvazek jako bagážista na letišti Heathrow Airport.
- V době, kdy Queen zatím čekali na svůj úspěch, Brian May učil matematiku a přírodní vědy ve škole v centru Londýna.
- Jedním z charakteristických znaků hudby skupiny Queen byla neobvyklá délka některých jejich písní – například „Innuendo“ a samo sebou „Bohemian Rhapsody“: obě trvají téměř šest minut.
- Freddie měl v horní čelisti o čtyři zuby navíc, což zapříčinilo, že mu přední zuby znatelně vyčnívaly. Nikdy ale neuvažoval, že by si chrup nechal opravit, protože věřil, že to dodává jeho hlasu zvláštní zvuk – legendární čtyřoktávový rozsah.
- „Bohemian Rhapsody“ je jediným singlem, který ve Velké Británii dostáhl první příčky ve čtyřech letech – a to v roce 1975, 1976, 1991 a 1992.
- I když slova „Killer Queen“ zmiňují Moët & Chandon, Freddieho oblíbené šampaňské bylo Louis Roederer Cristal. Dalším oblíbeným pitím byla vodka Stolichnaya a čaj Earl Grey – s mlékem a dvěma cukry. Oblíbeným koktejlem ze šampaňského byl Bellini (Cristal a broskvová šťáva).
- Freddie nikdy nepotřeboval důvod pro party. Na jednu oslavu nechal připravit dort ve tvaru švýcarského bytového domu, ve kterém si koupil byt – i se všemi věžičkami.
- Na světové turné v roce 1975 a 1976 měli Brian a Freddie kostýmy od legendární britské módní návrhářky Zandry Rhodes.
- Freddie byl druhým na seznamu MTV 22 nejlepších zpěváků za posledních 25 let – porazila ho Mariah Carey.
- V roce 2016 se zvláštní tým věnoval studiu porozumění jedinečnosti Freddieho hlasu. Rakouští, čeští a švédští badatelé studovali archivní záznamy a zjistili, že zpěvákův hlas má svižnější vibrato a subharmonii, zejména ve srovnání s operními pěvci.
- Přestože nevěřil v astrologii, navrhl Freddie znak Queen složený z astrologických znamení čtyř členů: dva Lvi, jeden Rak a jedna Panna.
- Freddie miloval kočky a několik jich vlastnil – některé exotické dlouhosrsté byly dárky od přátel a jiné byly zachráněné z útulků. Jedna z jeho koček, Delilah, byla inspirací pro stejnojmennou píseň.

- Freddie byl velkým fanouškem španělské sopranové operní pěvkyně Montserrat Caballé. V roce 1987 společně nahráli album „Barcelona“ a hit se stejným názvem. Ačkoliv se toho Freddie nedožil, „Barcelona“ byla úvodní písní na olympijských hrách v roce 1992 a stala se nejznámější olympijskou písní všech dob.
- Queen neměli v plánu vydat single „Another One Bites the Dust“, dokud je nepřesvědčil Michael Jackson. Píseň se stala nejúspěšnějším americkým singlem jejich kariéry.
- Na památku jeho nedožitých 70. narozenin v září 2016 byl pro Freddiem pojmenován asteroid. Mezinárodní astronomická unie označila asteroid 17473 jako Freddiemercury. Asteroid byl objeven v roce 1991, v témže roce, kdy Freddie zemřel. Asteroid krouží kolem Slunce na dráze mezi Marsem a Jupiterem. Když byla tato zpráva zveřejněna, prohlásil Brian May, že asteroid 17473 Freddiemercury je „jen světelnou tečkou, ale je to velmi zvláštní světelná tečka.“

SLAVNÍ FANOUŠCI QUEEN – O QUEEN A O FREDDIEM

„Freddie byl jedinečný – jedna z největších osobností v celé pop music. Nebyl to jen zpěvák, ale i fantastický interpret, showman a někdo, kdo se neustále vyvíjel. Zkrátka: génius.“ - **LADY GAGA**

„Je jen velmi málo lidí za vším tím pozlátkem, kteří něco opravdu dokážou, kteří jsou skuteční umělci. Je to zvláštní a neobvyklé být úspěšný hudebník a současně to s jistotou předvádět. Freddie to měl, a není mnoho lidí, kteří by to měli.“ - **ROBERT PLANT (Led Zeppelin)**

„Jsou lidé, kteří dnes dokážou s kytarou to, co jde mimo mě. Chlapík, který hraje s Queen, umí s kytarou věci, které bych si ze srdce přál umět. A to myslím vážně.“ - **ERIC CLAPTON**

„Jednou mi někdo řekl, že bych možná měl šanci zazpívat si s Queen... a já na to: neptej se mě dvakrát, ty s*áci. Budu tam!“ - **JAMES HETFIELD (Metallica)**

„Rozdíl mezi Freddiem a valnou většinou ostatních rokových hvězd byl v tom, že on prodával svůj hlas.“ - **MONTSERRAT CABALLÉ (španělská operní zpěvačka)**

„Pro mě je Freddie tím nejzářivějším zástupcem rockové éry, doby, kdy se lidé nebáli žít naplno. Tohle se stěží bude opakovat.“ - **ANNIE LENNOX**

„Freddie je skvělejší. V době, kdy každý kolem dělal bůhvíco, Queen dělali muziku.“ – **OZZY OSBOURNE**